

Ποιος φοβάται την Βιρτζίνια Γούλφ;

του Κώστα Γιαννάκενα,
Γραμμ. της Ένωσης Ιατρών Νοσοκομείων Αχαΐας

Η αλήθεια είναι ότι το παραπάνω θεατρικό μου ήρθε στο μυαλό χωρίς να ξέρω αμέσως το γιατί αλλά δεν άργησα να το συνειδητοποιήσω. Όποιος γνωρίζει το έργο θα το καταλάβει αμέσως, όποιος δεν το γνωρίζει... το συνιστώ ανεπιφύλακτα! Δεν ήταν τυχαίο ότι η κινηματογραφική μεταφορά (με Elizabeth Taylor και Richard Burton) ήταν η πρώτη ταινία που προτάθηκε για Oscar κάθε κατάλληλη κατηγορία (13!) και όπου όλοι οι ηθοποιοί ήταν υποψήφιοι!

Θα αναρωτιέστε τώρα το που "κολλάει" το θεατρικό αυτό με τα δικά μας προβλήματα. Να σας εξηγήσω. Το έργο αφορά δύο ζευγάρια που μετά από ένα πάρτι καταλήγουν στο σπίτι του ενός ζευγαριού για ποτά. Εκεί αρχίζουν να "παίζουν (λεκτικά) παιχνίδια" που σύντομα καταλήγουν σε πολύ έντονες λεκτικές επιθέσεις και με συχνές εναλλαγές θυτών-θυμάτων. Μέσα από αυτά τα παιχνίδια καταρρέουν οι μάσκες και τα προσχήματα και αναδεικνύονται τα βαθύτερα συναισθήματα - οι πικρίες, η απόγνωση, η οργή και οι φόβοι.

Ας φανταστούμε τους νοσοκομειακούς γιατρούς που αγωνίζονται και αυτούς που βολεύονται και δεν αγωνίζονται σαν δύο ξεχωριστά "άτομα". Να το ένα μας ζευγάρι (ο Nick ένας νεαρός καθηγητής και η γυναίκα του η Honey έχει εμφανώς ιδιαίτερη εκτίμηση για το ποτό αλλά όχι για τον εαυτό της). Μετά είναι οι οικοδεσπότες, το άλλο ζευγάρι, όπου ο George είναι ένας μάλλον αποτυχημένος επίκουρος καθηγητής Ιστορίας και η γυναίκα του η Martha είναι η κόρη του Πρύτανη. Ο Nick διδάσκει βιολογία αλλά η Martha νομίζει ότι είναι καθηγητής Μαθηματικών. Δεν ξέρω γιατί αλλά για τον ρόλο του George μου πάει το "ηγετικό δίδυμο" της Ομοσπονδίας μας ενώ στον ρόλο της Martha που είναι και το παγώνι της παρέας φαντάζομαι τον Αβραμόπουλο.

Ο Nick φιλοδοξεί για το μέλλον και είναι πρόθυμος να αγωνιστεί για να πραγματοποιήσει αυτά που ονειρεύεται. Αντικειμενικά όμως η αλκοολική Honey - την οποία παντρεύτηκε όταν αυτή προσποιήθηκε εγκυμοσύνη - του αποτελεί βραχνά. Αναγκαστικά λοιπόν την έχει "φορτωθεί" και μοιρολατρικά την υπομένει αλλά

δυσανασχετεί. Ωστόσο η άβουλη Honey δεν αρκείται στο να αποτελεί απλά βάρος αλλά υποσκάπτει ιδιοτελώς τον Nick όταν αυτός τείνει να κάνει κάποιο βήμα μπροστά.

Ο αποτυχημένος στον χώρο του George είναι το υποχείριο της μάλλον κραυγαλέα εξωστρεφούς Martha η οποία τον μεταχειρίζεται όπως την βολεύει κατά την εκάστοτε περίπτωση έχοντας την δύναμη της εξουσίας που της αποφέρει το γεγονός ότι ο πατέρας της είναι ο πρόεδρος στο πανεπιστήμιο οπότε και το όποιο μέλλον του George είναι στα χέρια της. Η Martha δείχνει μεγάλη απαξίωση για τον George, γεγονός που πηγάζει από την αναποτελεσματικότητά του στην επίτευξη των δικών της στόχων που δεν είναι άλλο από την προσωπική της κοινωνική ανέλιξη.

Εδώ όμως ας αφήσουμε την πλοκή του έργου και ας δούμε την δικής μας παράλληλη πραγματικότητα.

Υπάρχουν οι νοσοκομειακοί γιατροί που με οράματα αξιοπρέπειας και με κοινωνική ευθύνη πίστεψαν, πιστεύουν και αγωνίζονται για την περιλάλητη δημόσια δωρεάν υγεία. Είναι αυτοί που δεν υπέκυψαν στους πειρασμούς για κοινωνική καταξίωση με τη μορφή των πολυτελών οχημάτων και των απολαβών από τις φαρμακευτικές εταιρείες. Είναι αυτοί που πάνω από τα όποια υλικά οφέλη τοποθετούν την αξιοπρέπειά τους και την κοινωνική προσφορά. Είναι οι μισθοσυντήρητοι που θεωρούν ότι αμείβονται καλύτερα με ένα "ευχαριστώ" παρά με ένα φακελάκι.

Το "νεκρό βάρος" που κουβαλάνε σαν βραχνά οι παραπάνω αποτελείται από τους γιατρούς που έχουν χάσει την όποια αξιοπρέπεια μπορεί να είχαν κάποτε και για τους οποίους η ιατρική αποτελεί το πρόσφορο έδαφος για πλουτισμό και (δήθεν) κοινωνική καταξίωση. Αυτοί δεν είναι παρά μια κλασική 5η φάλαγγα που λειτουργεί ιδιοτελώς ανάμεσά μας και με την παρουσία της και μόνο αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στις διεκδικήσεις των μισθοσυντήρητων γιατρών. Ίσως όμως να είναι πιο έντιμοι από κάποιους άλλους που προτιμούν να προβάλλουν την εικόνα του "αγανακτισμένου" από τις συνθήκες εργασίας και τους μισθούς εξαθλίωσης αλλά στη συνέχεια σιωπούν και δεν συμμετέχουν στις όποιες διεκδικητικές κινητοποιήσεις. Θλιβερό πρόσφατο παράδειγμα η ομόφωνη ψήφιση ενεργειών σε συνελεύσεις οι οποίες όμως υλοποιούνται μόνο από τους λίγους που ξέρουν να τιμούν την ψήφο τους!

Από την άλλη άκρη έχουμε το πιο κατάπτυστο κομμάτι που σχετίζεται με την τωρινή κατάσταση. Είναι οι Εφιάλτες του χώρου! Είναι ο κάθε Ηρόστρατος που αναζητεί μια θέση στην ιστορία αλλά σε αντίθεση με τους Εφέσιους που απαγόρευσαν τη μνεία του , εμείς θα την διατηρούμε, για να στηλιτεύει πάντα την πράξη του(ς). Μια πράξη βδελυρή γιατί αποτελεί το ξεπούλημα αυτών που τους εμπιστεύτηκαν και τους οποίους με περισσή ιδιοτέλεια τους αγνοούν. Αυτοί που ξεπουλούν την εμπιστοσύνη μας δεν μπορούν παρά να στιγματιστούν και δεν μπορούν παρά να λαμβάνουν έμπρακτα την απαξίωση που τους αρμόζει.

Τέλος έχουμε και το παγώνι της υπόθεσης. Λόγια και κορδέλες και στην πράξη τίποτα το ουσιαστικό. Υποσχέσεις χωρίς κανένα υπόβαθρο. Εγκαίνια σε μονάδες/τμήματα που ουδέποτε λειτούργησαν από τις ελλείψεις προσωπικού ή ανεπάρκειες υποδομής. Χιλιάδες προσλήψεις που αναγγέλθηκαν αλλά που ποτέ δεν είδαμε να πραγματοποιούνται - άλλωστε δεν είχαν προβλεφθεί και τα απαραίτητα κονδύλια. Νομικά ανυπόστατες τροπολογίες αναστολής εφαρμογής νομοθεσίας που αφορούν κεκτημένα δικαιώματα, τροπολογίες που έρχονται να παρατείνουν μια ήδη εξασθλιωμένη κατάσταση.

Και για να επανέλθουμε στο θεατρικό μας, η τελευταία πράξη κλείνει με τον George να τραγουδάει "Ποιος φοβάται την Βιρτζινία Γούλφ;" και η Martha να του απαντάει.... "Εγώ George.... εγώ".

Αναμφίβολα, η αποκάλυψη είναι κάτι που όλοι φοβούνται. Οι προσόψεις και τα προσχήματα (κοινωνικά ή ψυχολογικά) μπορεί να είναι βλαπτικά αλλά παρέχουν κάποια παρηγοριά για όσο καλύπτουν την αλήθεια. Ας παρηγορηθούν λοιπόν οι George και οι Martha γιατί η αλήθεια έχει την τάση να διαπερνά τα όποια προσχήματα και είναι αμείλικτη.

Όσο για σένα Honey, η καταδίκη σου είναι να υποχρεωθείς να ζήσεις με την συνείδησή σου.